

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **G. G.**, zastoupené Mgr. Romanem Seidlerem, advokátem se sídlem Plzeň, Na Jíkalce 13, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 11. 2004, č. j. 60 Az 87/2004 - 17,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 8. 4. 2004, č. j. OAM-1436/VL-10-12-2004. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta její žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen zákon o azylu). Rozsudek krajského soudu vycházel ze skutečnosti, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem a na základě dostatečně zjištěného skutečného stavu věci a bylo přesvědčivě odůvodněno.

Stěžovatelka proti tomu v kasační stížnosti výslovně uplatňuje důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“). Konkrétně pak popisuje problémy, které měla s věřitelem a kvůli kterým odešla z Ukrajiny. Domnívá se, že tyto její problémy naplňují význam pojmu pronásledování ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu, neboť se jí podle jejího přesvědčení nedostane účinné ochrany

ze strany ukrajinských orgánů. Krajský soud pak pochybil, když se dostatečně nevypořádal s otázkou, zda v daném případě nebyly splněny podmínky pro udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu. S ohledem na problémy, které jí věřitelé způsobují, a rovněž na skutečnost, že na území České republiky vede spořádaný život, se stěžovatelka domnívá, že by mohla naplňovat důvody pro udělení humanitárního azylu. Vzhledem k uvedenému navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; požádala také o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že považuje svoje rozhodnutí i rozhodnutí krajského soudu za vydaná v souladu s právními předpisy a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozhodnutí krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatelky žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Ze správního a soudního spisu vyplynulo, že dne 29. 3. 2004 požádala stěžovatelka o udělení azylu. Ve své žádosti uvedla, že na Ukrajině měla finanční problémy, neboť si v roce 2003 vypůjčila 3000 USD a nedokázala je splatit. Kvůli potížím s věřitelem, který jí začal vyhrožovat, odjela v září 2003 do České republiky. Od té doby zde žije. Vzhledem k tomu, že jí bylo uděleno správní vyhoštění, požádala o azyl. Při pohovoru k důvodům svojí žádosti potvrdila, že jediným důvodem jejího odchodu do České republiky byla snaha o vydělání peněz a že o azyl požádala pouze proto, aby se vyhnula výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaný její žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, neboť stěžovatelka podala žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohla požádat o udělení azylu dříve. Proti tomu podala stěžovatelka žalobu, kde namítala porušení tam vyjmenovaných ustanovení správního řádu, dále § 12 a § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, rovněž zpochybnila absenci výroku o neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu a vyslovila domněnku, že na udělení humanitárního azylu má nárok.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatelka výslovně uplatňuje důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. – nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Domnívá se totiž, že nebyly naplněny podmínky pro zamítnutí její žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a naopak jí měl

být udělen humanitární azyl. Dále také namítá, že soud pochybil, když se nedostatečně vypořádal s otázkou, zda v daném případě byly splněny podmínky pro udělení azylu z humanitárního důvodu. Uplatňuje tak rovněž důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. – vadu řízení před soudem.

Stěžovatelka předně namítá, že krajský soud pochybil, když se nedostatečně vypořádal s otázkou, zda v daném případě byly splněny podmínky pro udělení azylu z humanitárního důvodu. Nejvyšší správní soud s touto námitkou nemůže souhlasit, neboť jak vyplynulo z napadeného rozsudku, krajský soud, který je v řízení o žalobě zásadně vázán uplatněnými žalobními body (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), se stěžovatelčinou námitkou dostatečným způsobem zabýval. Uvedl totiž, že žalovaný nepochybil, když nerozhodoval o udělení azylu z humanitárního důvodu, neboť o neudělení azylu podle § 13 a 14 zákona o azylu se rozhoduje pouze tehdy, pokud je zjištěno, že v určitém případě nejsou důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. V daném případě by takové rozhodování bylo nadbytečné, neboť žádost o udělení azylu byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Uvedené odůvodnění je zcela dostačující a také správné.

Posuzování žádosti o udělení azylu ministerstvem se totiž sestává z řady procesních a materiálních hledisek, obsažených v zákoně o azylu, které je nutno vidět v jejich vzájemné provázanosti a také souslednosti. Pokud v řízení o azylu vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona o azylu, pak správní orgán bez dalšího – ale jen ve lhůtě podle odstavce 2 téhož ustanovení – zamítne žádost, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.

Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v § 13 a § 14 zákona o azylu je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 citovaného zákona. Tento důvod však žalovaný vůbec nebyl povinen zkoumat, neboť postupoval podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, podle kterého se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve. Zjistil totiž, že stěžovatelka, která je v České republice již od září 2003, podala žádost o udělení azylu až na konci března 2004, a to pouze z toho důvodu, aby se vyhnula hrozícímu vyhoštění. Obě podmínky obsažené v § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu tak byly naplněny a žalovaný postupoval v souladu se zákonem, když žádost stěžovatelky zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 zákona o azylu, a nebyl tak povinen se zabývat důvody pro udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud sdílí závěry ve věci přijaté žalovaným i krajským soudem a v řízení neshledal nezákonnost ani vady řízení ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Nad rámec uvedeného je třeba poukázat na to, že udělení tzv. humanitárního azylu neboli azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu je věcí volné úvahy příslušného orgánu státní správy včetně úvahy o tom, zda jde o případ hodný zvláštního zřetele, protože na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. Žadatel o azyl tudíž neudělením azylu z humanitárního důvodu nemůže být zkrácen ve svých právech. Soudu nepřísluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoli, to je věcí oprávnění správního orgánu, soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů, věcně jen v tom směru, zda správní orgán nepřekročil meze stanovené zákonem či zda se nedopustil libovůle.

Vzhledem k tomu, že nebylo zjištěno naplnění žádného tvrzeného kasačního důvodu, Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. listopadu 2005

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu